

Grenzüberschreitende
Zusammenarbeit im Rettungsdienst

Přeshraniční spolupráce záchranné služby
Deutschland – Česká republika

Workshop EEL 25.06.10, Ústí nad Labem

STAATSMINISTERIUM
DES INNERN

Freistaat
SACHSEN

Grenzüberschreitende Rahmenabkommen im Rettungsdienst

Přeshraniční Rámcové smlouvy v oblasti zdravotnické záchranné služby

- 1. Sinn und Zweck / Smysl a účel
- 2. Rückblick und aktueller Verhandlungsstand / Ohlednutí a aktuální stav jednání
- 3. Vorbild: Abkommen Deutschland – Frankreich / Vzor: Smlouva Německo - Francie
- 4. Inhalte des aktuellen Vertragsentwurfs Deutschland – Tschechien / Obsah aktuálního návrhu smlouvy Německo – Česká republika
- 5. Ausblick / Výhled

1. Sinn und Zweck der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit

Smysl a účel přeshraniční spolupráce

- - Verbesserung der rettungsdienstlichen Versorgung im Grenzgebiet / Zlepšení pokrytí zdravotnické záchranné služby (ZZS) v pohraničí
- - rechtliche Absicherung von rettungsdienstlichen Einsätzen im Nachbarland / Právní zajištění zásahů ZZS v sousední zemi
- - Klärung von verwaltungs- und finanztechnischen Verfahren / Vyjasnění správních a finančně-technických postupů
- - Förderung der Zusammenarbeit im Sinne des europäischen Gedankens / Podpora spolupráce ve smyly evropské myšlenky
- - Austausch von Kenntnissen und Praktiken / Výměna znalostí a praktik

2. Rückblick; aktueller Verhandlungsstand Ohlednutí a aktuální stav jednání

- Fall der Notärztin aus Bad Muskau / Příklad pohotovostní lékařky z Bad Muskau
- Initiativen der Bundesländer und insbesondere Sachsens / Iniciativy spolkových zemí a zvláště Saska
- Eckpunktepapier als Basis für Verhandlungen zwischen BRD/Grenzbundesländer, Polen und Tschechien / Poziční dokument jako podklad pro jednání mezi BRD/pohraničními zeměmi, Polskem a ČR
- Verhandlungsstand Deutschland – Polen / Stav jednání Německo - Polsko
- Verhandlungsstand Deutschland – Tschechien / Stav jednání Německo - ČR

3. Verträge zwischen Deutschland und Frankreich zum Rettungsdienst

Smlouvy mezi Německem a Francií v oblasti ZZS

1. Rahmenabkommen über die grenzüberschreitende Zusammenarbeit im Gesundheitsbereich vom 22. Juli 2005 / Rámcová smlouva o přeshraniční spolupráci v oblasti zdravotnictví z 22. července 2005
2. Verwaltungsvereinbarung über die Durchführungsmodalitäten des Rahmenabkommens vom 22. Juli 2005 / Správní ujednání o modalitách realizace Rámcové smlouvy z 22.7.2005
3. (Kooperations-)Vereinbarung zwischen dem Saarland und der ARH (reg. Agentur für das Krankenhauswesen)Lothringen vom 11. Juni 2008 (regelt die Abläufe der wechselseitigen Hilfeleistung und Unterstützung im Rettungsdienst zwischen dem Departement Moselle und dem Saarland) / (Kooprační) smlouvy mezi Sárskem a ARH (regionální agentura pro nemocniční péči) Lothringen z 11. června 2008 (upravuje postupy vzájemné pomoci a podpory v oblasti ZZS mezi územím Moselle a Sárskem)
4. (Kooperations-) Vereinbarung zwischen dem Saarland und der Urcam (Regionalverbände der Krankenkassen)Lothringen vom 11. Juni 2008 (regelt die finanziellen Modalitäten) / (Kooprační) smlouva mezi Sárskem a Urcam (regionální svazy pojišťoven) Lothringen z 11. června 2008 (upravuje finanční modality)

Wesentliche Inhalte der deutsch-französischen Abkommen

Důležité body smlouvy Německo – Francie I

- 1. Geltungsbereich: BRD: Länder Ba-Wü, Rhl.-Pf., Saarland; Fr: Regionen Elsass, Lothringen / Rozsah působnosti: BRD: Země Ba-Wü, Rhl.-Pf., Sársko, Fr: regiony Elsass, Lothringen
- 2. Einbezogene Stellen: BRD: Landesverwaltungen, Kommunen, Kostenträger; Fr: Regional- oder Departementsdirektionen, ARH, Urcam / involvovaná místa: BRD: zemská správa, obce, nositelé nákladů, Fr: ředitelství regionů a okresů, ARH, Urcam
- 3. Gesundheitspersonal: keine Berufserlaubnis im Nachbarland erforderlich / Zdravotnický personál: žádné povolení k výkonu povolání v sousední zemi není nutné
- 4. Haftung: Haftpflichtversicherung zwingend / Ručení: Pojištění odpovědnosti za škodu nutné

Wesentliche Inhalte der deutsch-französischen Abkommen

Důležité body smlouvy Německo – Francie II

- 5. Verfahrensabläufe: über Rettungsleitstelle / Postup: přes operační středisko ZZS
- 6. Entgeltregelung: Tarif am Ort des entsendenden Rettungsdienstes / Úhrada nákladů: tarif platný ve státu výjezdové ZZS
- 7. Gemeinsame Kommissionen / Společné komise

Zwischenbilanz der saarländisch-lothringischen Zusammenarbeit im Rettungsdienst Průběžná bilance spolupráce ZZS mezi Sárskem a Lothringen

- - ca. 76 Einsätze im ersten Jahr (2008/2009) / cca 76 zásahů v prvním roce (2008/2009)
- - zwei Drittel der Einsätze in der Notfallrettung; sonst Verlegungen / dvě třetiny zásahů v přednemocniční neodkladné péči, jinak překlady
- - ausnahmslos in Frankreich lebende Deutsche ohne frz. Sprachkenntnisse / bez výjimky Němci žijící ve Francii bez znalostí francouzštiny
- - Ziel: Verbesserung der Zusammenarbeit z. B. zwischen den Leitstellen (Förderprojekt) / Cíl: Zlepšení spolupráce např. mezi operačními středisky (podpořený projekt)

Überblick: Inhalte des aktuellen Vertragsentwurfs Deutschland – Tschechien Přehled: Obsah aktuálního návrhu smlouvy Německo – Česká republika I

- - Begriffsbestimmungen: Notfallrettung, Krankentransport / Definice pojmů: záchranná lékařská služba, zdravotnický transport
- - Geltungsbereich: BRD: Sachsen, Bayern; Cz: Liberecký kraj, Ústecký kraj, Karlovarský kraj, Plzeňský kraj und Jihočeský kraj / Rozsah působnosti: BRD: Sasko, Bavorsko; CZ: viz o řádek výše
- - zum Abschluss von Kooperationsvereinbarungen befugte Einrichtungen / Subjekty oprávněné k podpisu kooperačních smluv
- - Inhalte der Kooperationsvereinbarungen / Obsah kooperačních smluv
- - rettungsdienstliches Personal / Personál záchranné služby

Überblick: Inhalte des aktuellen Vertragsentwurfs Deutschland – Tschechien Přehled: Obsah aktuálního návrhu smlouvy Německo – Česká republika II

- - Grenzübertritt / Přejechod státních hranic
- - Entgeltregelung / Úhrada nákladů
- - Haftung / Ručení
- - Sonderrechte im Straßenverkehr / Zvláštní postavení vozidel v silničním provozu

Begriffsbestimmungen - *Definice pojmů*

- *„**Notfallrettung**“ ist die organisierte Hilfe, die die Aufgabe hat, bei Notfallpatienten am Notfallort lebensrettende Maßnahmen oder Maßnahmen zur Verhinderung schwerer gesundheitlicher Schäden durchzuführen, gegebenenfalls ihre Transportfähigkeit herzustellen und diese Personen gegebenenfalls unter Aufrechterhaltung der Transportfähigkeit und Vermeidung weiterer Schäden in eine weiterführende medizinische Versorgungseinrichtung zu befördern.*
- *„**Záchranná lékařská služba**“ je organizovaná pomoc, která má za cíl, provádět na pacientech v případě nouze na místě nehody opatření k záchraně života anebo k zabránění těžkým škodám na zdraví, popřípadě zajistit jejich schopnost převozu a popřípadě přepravit tyto osoby při udržování schopnosti převozu a zabránění dalším škodám na zdraví do zdravotního zařízení k dalšímu ošetření.*

Begriffsbestimmungen - *Definice pojmů*

- | *„**Krankentransport**“ ist die Beförderung von Personen, die eine rettungsdienstliche Versorgung benötigen, und die fachgerechte Betreuung in einem Krankenkraftwagen durch dafür qualifiziertes Personal.*
- | *„**Převoz nemocných**“ je přeprava osob, potřebujících záchranné zdravotní ošetření, a odborná péče v záchranném vozidle prováděná kvalifikovaným personálem.*
- | *„**Auslandsrücktransport**“ ist der Rücktransport von verletzten oder erkrankten Personen in ihr Heimatland aus medizinischer oder sozialer Indikation. Das notwendige medizinische Behandlungsniveau während des Transportes entspricht nicht der Notfallrettung und ergibt sich allein aus der zugrunde liegenden Störung.*
- | *„**Zpětný převoz nemocného z ciziny**“ je přeprava zraněných nebo onemocněných osob zpět do jejich vlasti z lékařských nebo sociálních důvodů. Potřebná úroveň zdravotního ošetření během převozu neodpovídá záchranné lékařské službě a řídí se výlučně daným porušením zdravotního stavu.*

Begriffsbestimmungen - *Definice pojmů*

- | **„Rettungstransportmittel“:** sind alle Land-, Luft- oder Wasserrettungsmittel, die für die rettungsdienstliche Versorgung eingesetzt werden
- | **„Rettungsleitstelle“:** ständig besetzte Einrichtung zur Annahme von Notrufen und Meldungen sowie zum Alarmieren und Koordinieren des Rettungsdienstes
- | **„rettungsdienstliches Personal“:** Personal, welches die jeweils gesetzlich geregelte Berechtigung zum Führen einer entsprechenden Berufsbezeichnung besitzt
- | **„Záchrannými vozidly“** jsou všechny pozemní, vzdušné nebo vodní dopravní prostředky, využívané pro záchrannou službu.
- | **„Operační středisko“** je stále obsazené pracoviště pro přijímání nouzových volání a hlášení jakož i pro alarmování a koordinaci záchranné služby.
- | **„Personál záchranné služby“** je personál, který má odpovídající zákonné oprávnění k používání daného profesního označení.

Zum Abschluss von Kooperationsvereinbarungen befugte Stellen Subjekty oprávněné k uzavření kooperačních smluv

- *Zur Umsetzung dieses Rahmenabkommens sind befugt, Kooperationsvereinbarungen im Rettungsdienst zu schließen:*
- *für die Bundesrepublik Deutschland die jeweiligen Ministerien der Bundesländer Bayern und Sachsen, in Absprache mit den kommunalen Aufgabenträgern, den Kostenträgern des Rettungsdienstes*
- *für die Tschechische Republik im Rahmen ihrer Zuständigkeit die Verwaltungen von Liberecký kraj, Ústecký kraj, Karlovarský kraj, Plzeňský kraj und Jihočeský kraj*
- *Pro realizaci této rámcové dohody jsou následující zařízení a osoby oprávněny uzavírat dohody o spolupráci v záchranné službě:*
- *za Spolkovou republiku Německo příslušná ministerstva spolkových zemí Bavorska a Saska jakož i komunální složky záchranné služby;*
- *za Českou republiku v rámci své kompetence správy Libereckého kraje, Ústeckého kraje, Karlovarského kraje, Plzeňského kraje a Jihočeského kraje*

Kooperationsvereinbarungen - Dohody o spolupráci

- - grenzüberschreitender Einsatz *und berufsrechtliche Aspekte* des rettungsdienstlichen Personals,
- - Organisation der notfallmedizinischen Versorgung und des Krankentransports,
- - die Evaluierungs- und Kontrollkriterien für die Qualität und die Sicherheit der rettungsdienstlichen Versorgung,
- - Kostentragung,
- - die Maßnahmen und Kompetenzen bei der Erstversorgung von Menschen in Lebensgefahr,
- - die Bestimmung des Ortes der Krankenseinlieferung von Notfallpatienten
- - Haftung,
- - Koordination der Rettungsleitstellen.
- - přeshraniční nasazení *a profesně právní otázky* personálu záchranné služby,
- - organizace záchranné lékařské služby a převozu nemocných,
- - kritéria pro hodnocení a kontrolu kvality a bezpečnosti záchranné služby,
- - úhrada nákladů,
- - opatření a kompetence při poskytování první pomoci osobám v nebezpečí života,
- - stanovení místa převozu pacientů vyžadujících záchrannou službu do nemocnice,
- - ručení,
- - koordinace operačních středisek.

Rettungsdienstliches Personal - Personál záchranné služby

- *Das im Hoheitsgebiet einer Vertragspartei zur Ausübung von Tätigkeiten im Rettungsdienst befugte Personal bedarf zur vorübergehenden Ausübung dieser Tätigkeit keiner berufsrechtlichen Erlaubnis der jeweils anderen Vertragspartei und ist von der Pflichtmitgliedschaft in Berufskammern der jeweils anderen Vertragspartei befreit. Dabei wird vorausgesetzt, dass beide Vertragsparteien die Richtlinie 2005/36 EG des Europäischen Parlaments und des Rates über die Anerkennung von Berufsqualifikationen anwenden.*
- *Personál, oprávněný vykonávat činnosti záchranné služby na výsostném území jedné smluvní strany, nepotřebuje k přechodnému vykonávání této činnosti na výsostném území druhé smluvní strany profesně-právní povolení druhé smluvní strany a je osvobozen od povinného členství v profesních komorách druhé země. Přitom se předpokládá, že obě smluvní strany používají Směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2005/36 ES o uznávání odborných kvalifikací.*

Grenzübertritt - Přečhod hranice

- Personen, die aus dem Hoheitsgebiet des einen Vertragsstaates in das Hoheitsgebiet des anderen Vertragsstaates im Rahmen einer Notfallversorgung einreisen, sind von der Passpflicht und vom Erfordernis eines Aufenthaltstitels befreit. Die Befreiung endet, sobald für den Ausländer die Beschaffung oder Beantragung eines Passes oder Passersatzes und die Beantragung eines Aufenthaltstitels auch in Anbetracht der besonderen Umstände des Falles und des Vorrangs der Inanspruchnahme von Hilfe zumutbar wird.
- Osoby, které cestují z výsostného území jednoho smluvního státu v rámci záchranné akce na výsostné území druhého smluvního státu, jsou osvobozeny od pasové povinnosti a od požadavku na povolení k pobytu. Osvobození končí, jakmile *je únosné* (pozn. překl.: upřesnění českého textu podle nezměněné něm. verze) na cizinci požadovat pořízení pasu nebo náhradního pasu nebo žádost o něj a zažádání o povolení k pobytu i s ohledem na zvláštní okolnosti případu a prioritu využití pomoci.

Kostenübernahme durch ein Sozialversicherungssystem - Převzetí nákladů systémem sociálního zabezpečení

- Die Kosten einer Behandlung, die im Rahmen einer Kooperationsvereinbarung erfolgt, werden von dem zuständigen Träger je nach Vereinbarung nach einem der folgenden Verfahren übernommen:
  - nach der Entgeltregelung des Behandlungsortes im Rahmen der *EG-Verordnung Nr. 883/04* über die Koordinierung der Systeme der Sozialen Sicherheit und sofern der Versicherte dem Leistungserbringer ein EG-Dokument vorlegen kann, das seinen Leistungsanspruch bescheinigt;
  - nach einer spezifischen Entgeltregelung, die *im Rahmen von Kooperationsvereinbarungen ausgehandelt wird*, und die gegebenenfalls nach dem jeweils geltenden innerstaatlichen Recht von den zuständigen Stellen zu bestätigen ist;
- Náklady na ošetření, které se uskuteční v rámci dohody o spolupráci, převezme příslušný provozovatel podle dohody jedním z níže uvedených způsobů:
  - podle ustanovení o úhradě *platících* (pozn. překl.: upřesnění českého textu podle nezměněné něm. verze) v místě ošetření v rámci *Nařízení ES č. 883/04* o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, a pokud pojištěnec může poskytovateli služby předložit doklad ES, potvrzující jeho nárok na službu;
  - podle zvláštního ustanovení o úhradě, které bude sjednáno mezi zařízeními v rámci dohod o spolupráci, a které je případně nutno dát podle aktuálně platného vnitrostátního práva potvrdit příslušnými orgány;

Haftung - Ručení

- Das anwendbare Haftungsrecht einschließlich desjenigen für die Erbringung medizinischer Leistungen bestimmt sich nach Maßgabe des jeweiligen innerstaatlichen Rechts.
- Das Bestehen einer Haftungsregelung für die gegebenenfalls im Rahmen einer grenzüberschreitenden Zusammenarbeit auftretenden Schäden ist zwingend für das rettungsdienstliche Personal und für die **Träger** und Dienste des Rettungswesens vorgeschrieben
- Použitelná právní úprava ručení včetně ručení osoby poskytující lékařských služeb se řídí příslušným, vnitrostátním právem.
- Pro škody, jež se případně mohou vyskytnout v rámci přeshraniční spolupráce, je nutně předepsaná existence ustanovení o ručení pro záchranářský personál a pro zařízení záchrané služby a jím poskytované služby

Sonderrechte - Zvláštní práva

- I *Rettungstransportmittel* der einen Vertragspartei werden bei Einsätzen auf dem Hoheitsgebiet der anderen Vertragspartei, die von dem zuständigen Träger des Rettungsdienstes dieser Vertragspartei angefordert wurden, den inländischen Rettungsmitteln dieser Vertragspartei hinsichtlich der straßenverkehrsrechtlichen Sonderrechte gleichgestellt. *Insbesondere sind Rettungstransportmittel berechtigt, auf dem Hoheitsgebiet des anderen Staates eigene akustische und optische Warnanlagen zu benutzen.*
- I Postavení *záchranných vozidel* (pozn. překl.: změna v německé verzi je terminologickým upřesněním, které obsahově odpovídá české verzi) jedné smluvní strany, vyžádaných příslušným provozovatelem záchranné služby druhé smluvní strany, bude při nasazení na výsostném území této druhé smluvní strany z hlediska zvláštních práv z pravidel silničního provozu zrovnoprávněno s tuzemskými záchrannými prostředky této smluvní strany. *Především je personál těchto záchranných vozidel oprávněn, používat akustická a optická varovná zařízení na výsostném území druhého státu.*

Sonderrechte - Zvláštní práva

- *Rettungstransportmittel, die zur Ausübung der Tätigkeit im Rettungsdienst eingesetzt werden, bedürfen bei einem grenzüberschreitenden Einsatz keiner Genehmigung für die internationale Beförderung auf Straßen sowie keiner internationalen Versicherungskarte für Kraftverkehr und werden von Straßen- und Autobahngebühren befreit.*
- *Pro záchranná vozidla, nasazená k výkonu činností záchranné služby, při přeshraničním nasazení není potřebné ani povolení mezinárodního dopravy na komunikacích ani mezinárodní karta o pojištění pro motorovou dopravu a jsou osvobozena od silničního a dálničního poplatku.*

Weitere Vertragsinhalte

Další obsah smlouvy

- *Ausstattung der Rettungstransportmittel - Vybavení záchranných vozidel*
- *Nutzung von Luftrettungsmitteln - Nasazování vzdušných dopravních prostředků pro záchrannou službu*
- *Schutz personenbezogener Daten - Ochrana osobních údajů*
- *Gemeinsame Kommission - Společná komise*
- *Inkrafttreten - Nabytí účinnosti*

Ausblick Výhled

